

Functional approach to translating specialized texts

Agnieszka Z. Grygoruk (*Warsaw University*)

Globalisation, international cooperation in many human activities and rapid development in science, technology and economy, as well as the EU integration resulted in the need to enable a free exchange of information between different professionals speaking different languages and representing different cultures. Moreover, many international organizations, such as European Commission, encourage scientists and workers to increase their mobility, in order to exchange professional experience and tighten bonds within the European Community. People have different ideas about improving such an exchange, including the introduction, e.g. Esperanto, or using modern Latin. However, at the present juncture, it is translation that is the universal medium of communication between these professionals.

In this article, we shall try to answer the following questions:

- (1) What is a specialized text?
- (2) What is translation about?
- (3) What are the principles of functional approach to translation?
- (4) How to prepare so-called *translation brief*?

A specialized text is a product of a language for specific purpose (LSP), which is an autonomous semiotic system that performs mainly instrumental function. Such texts are, therefore, a basic element in the process of inter-linguistic communication, which aims at the transfer of specialized knowledge. However, we should highlight that taking into account the anthropocentric theory of human languages (by F. Grucza 1994, 2002, 2004), specialized texts are just a representation of given specialized knowledge.

Translation of specialized texts is mainly about transfer of given knowledge, that is represented by means of one language, into another language as accurate as possible. During such an operation the intermediary must take into consideration substantive, cultural and stylistic issues. Therefore, a professional translator should possess not only the high level of competence in language for general purpose and for specific purpose of both the source text and the target text, but also have the knowledge of the subject matter.

According to functional approach, translation is not just a regular transcoding of words from one language into another or substituting a text in one language for a text in another. In most cases the translator must interpret the source text. A functional model of translation should start from an analysis of the target situation, because its sees translation as an action or actions that have their aim. The translator should define the intended text function, the target-text addressees, their knowledge and compare cultural phenomena.

According to *Skoposteorie*, in order to achieve a “good” translation the translator should have the knowledge concerning the aim of translational action and the mode of translating. Such information is obtained by the translator from his client, who should specify his expectations towards translation when he commissions this task to the translator. Such an instruction is called *translation brief*.

References:

- Catford, J.C., (1965), *A Linguistic Theory of Translation. An Essay in Applied Linguistic.* London: Oxford University Press.
- Dolata-Zaród, A., 2005, Aspekty kulturowe w tłumaczeniu tekstów specjalistycznych na przykładzie języka prawa., in: J. Lewandowski, M. Kornacka (eds.), *Języki specjalistyczne 5. Teksty specjalistyczne w kontekstach zawodowych i tłumaczeniach.*, Warszawa: KJS.
- Grucza, F., 1981, Zagadnienia translatoryki., in: F. Grucza (ed.), *Glottodydaktyka a translatoryka*, Warszawa: WUW, pp. 9-27.
- Grucza, F., 1994, O językach specjalistycznych (=technolektach) jako pewnych składnikach rzeczywistych języków ludzkich., in: F. Grucza, Z. Kozłowska (eds.), *Języki specjalistyczne.*, Warszawa: ILS, pp. 7-27.
- Grucza, S., 2008, Lingwistyka języków specjalistycznych, Warszawa: KJS oraz KTJiAJ.
- Kapuściński, R., 2007, Podróże z Ryszardem Kapuścińskim. Opowieści trzynastu tłumaczy., Kraków: Wydawnictwo Znak.
- Kielar, B.Z., 1977, *Language of Law in the Aspect of Translation.*, Warszawa: WUW.
- Kielar, B.Z., 1999, Translating Statutory Texts: in Search of Meaning and Relevance., in: J. Tomaszczyk, *Aspects of Legal Language and Legal Translation.* Łódź: Łódź University Press.
- Kielar, B. Z., 2003a, *Zarys translatoryki.* Warszawa:KJS.
- Kielar, B. Z., 2003b, TS w układzie międzynarodowej komunikacji zawodowej (na przykładzie tłumaczenia tekstów prawniczych)., in: B.Z. Kielar, S. Grucza (eds.), *Języki specjalistyczne 3. Lingwistyczna identyfikacja tekstów specjalistycznych.* Warszawa: KJS.
- Lewandowski, J., 2002a, Paratypologie i quasi-klasyfikacje polskich języków profesjonalnych., in: Lewandowski, J. (ed.), *Języki specjalistyczne 2. Problemy technolingwistyki.*, Warszawa: KJS.
- Lukszyn, J., 2002, Uniwersalia tekstów specjalistycznych, [in:] Lewandowski, J. (ed.), 2002, *Języki specjalistyczne 2. Problemy technolingwistyki.* Warszawa: KJS.
- Lukszyn, J., 2003, Parametry analizy tekstów specjalistycznych., in: B.Z. Kielar, S. Grucza (eds.), *Języki specjalistyczne 3. Lingwistyczna identyfikacja tekstów specjalistycznych.* Warszawa: KJS.
- Małachowicz, M., 2005, Tekst specjalistyczny a ekwiwalencja w przekładzie., in: J. Lewandowski, M. Kornacka (eds.), *Języki specjalistyczne 5. Teksty specjalistyczne w kontekstach zawodowych i tłumaczeniach.*, Warszawa: KJS
- Nida, E. A., 1964, *Toward a Science of Translating. With special reference to principles and procedures involved in Bible translating.* Leiden: J. Brill.
- Nida, E.A, 2001, *Context in Translating.* Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
- Nida, E. A., Ch. R. Taber, 1982, *The Theory and Practice of Translation.* Leiden: E. J. Brill.
- Nord, Ch., 1991, *Text Analysis in Translation. Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis.*, Amsterdam – Atlanta, GA: Radopi.
- Nord, Ch., 1997a, *Translating as a Purposeful Activity. Functional Approaches Explained.* Manchester UK: St. Jerome Publishing.
- Nord, Ch., 1997b, *A Functional Typology of Translations*, in: Trosborg, A. (ed.), 1997, *Text Typology and Translation.* Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

- Pytel, W. A., 2004, Słownictwo fachowe jako identyfikator LSP., in: J. Lewandowski (ed.), Języki specjalistyczne 4. Leksykografia terminologiczna – teoria i praktyka. Warszawa: KJS
- Reiss, K., 2000, Type, Kind and Individuality of text, in: in: Venuti (ed.), The Translation Studies Reader, London & NY: Routledge.
- Roszkowski, S., 1999, The Language of Law as a Sublanguage. [in:] J. Tomaszczyk (ed.) European Legal Culture – Communication, Aspects of Legal Language and Legal Translation. Łódź: Łódź University Press, pp. 7-16.
- Šarčević, S, 1997, New Approach to Legal Translation. The Hague: Kluwer Law International.
- Vermeer, H. J., 2000, Skopos and Commission in Translational Action, in: Venuti (ed.), The Translation Studies Reader, London & NY: Routledge.
- Williams, J., A. Chesterman, 2002, The Map. A Begginer's Guide to Doing Research in Translation Studies. Manchester, UK & Northampton, MA: St. Jerome Publishing.
- Zieliński, L., 2005, Kulturologiczna determinacja wyboru ekwiwalentu przez tłumacza tekstu prawniczych z zakresu zobowiązań umownych, in: J. Lewandowski, M. Kornacka (eds.), Języki specjalistyczne 5. Teksty specjalistyczne w kontekstach zawodowych i tłumaczeniach., Warszawa: KJS.